

Görgü Kuralları ve Protokol

Öğr. Gör. Burcu Bozkurt

10.Hafta

Evlilik'te Görgü Kuralları

Nişan

Birbirleri ile evlenmeye karar verenler evvela kendi aralarında s3zleşirler. Sonra aileleri vasıtası ile s3z kesilir. Bundan sonra nişan yapılır. Bu suretle evliliğe doğru ilk adımları atmış olurlar.

Yüzük Takmak

- Nişan yüzükleri, hiçbir merasim yapılmadan sadece aile büyüklerinin hazır bulunduğu bir toplantıda takılabilir. Evlerde veya salonlarda, eğlenceler ve yemek davetleri tertip edilerek de yüzük takılabilir.
- Nişan yüzüklerini, kız erkeğe, erkek de kıza alır.
- Nişan yüzüklerini, ailenin en yaşlısı veya şeref konuğu bir konuşma yaparak takar.
- Yüzük önce kıza, sonra erkeğe takılır.

Nişan törenleri, genel olarak düğün törenlerinden daha sade daha az şatafatlı yapılıır. Fakat bazı aileler, nişan törenlerini de düğünler kadar eğlenceli, bol ikramlı ve gösterişli yapmak istemektedirler.

Nişan Törenleri

Evlenme, insan hayatındaki en önemli olaydır. Evlenme, kadın ile erkeğin kanun çerçevesi içerisinde birleşmesidir. Evlilik, bu birleşmeden doğan ve ailenin temelini meydana getiren sosyal bir müessesedir. Evlilik müessesesinin, Türk Medeni Kanunu düzenler.

Evlenme ve Evlilik

Evliliğin Temelleri

Modern aile düzeninde karı-koca ilişkileri, karşılıklı sevgi ve saygıya dayanır. Asrımızın modern aile kuruluşlarında evin mali sorumluluğunun, bütün ağırlığıyla yalnız aile reisinin omuzlarında olmaması gerekir. Her ne kadar erkek, evin geçimini temin ile yükümlü ise de bunun en akıllı ve idareli şekilde kullanmak da ev hanımının görevidir. Çiftler, mali hususlarda birlikte karar verebilmeli ve konu üzerinde ortak sorumluluk anlayışına sahip olmalıdırlar.

Hayata yeni atılan çiftler, mali konularda pek tecrübesiz olacaklarından başlangıçta bir hayli zorluk çekecekler. Bu noktada dikkat edilecek tek şey gelire gider arasında kurulacak dengeyi bozmamaya çok dikkat etmektir.

Çiftlerin, evlerinde kendilerine düşen görevleri karşılıklı anlayış içerisinde eşit şekilde yapmaları saadetin temel ilkesidir. Hiçbir zaman erkek para basan kalıp, kadın ise evin bitmek tükenmek bilmeyen işlerinin devamlı kovalayıcısı değildir. Karşılıklı yardım ve iş birliği esas olmalıdır. Evi ilgilendiren her hususta ben veya sen şeklinde bir ayırım yapılmamalı, her sorun bizim veya evimizin diye kıymetlendirilip çözümlenmelidir. Ev ile alakalı iyi veya kötü, eğri veya doğru her şey ortak ve müşterektir.

Evli Çiftlere Öğütler

- Hükmetmeye özenmemelidir.
- Emretmemeli, rica etmelidir.
- Mecbur olmadıkça eve habersiz konuk getirmemelidir.
- Eşinin pişirdiklerini başkalarınınkilerle eşinin aleyhine olacak şekilde kıyaslamamalıdır.
- Eşler birbirlerini sınıf arkadaşlarından veya mesai arkadaşlarından kıskanmamalıdır.
- Ev ve eşinizle ilgili konuları başkalarına anlatırken çok dikkatli olmalıdır.
- Başkalarının yanında eşler birbirlerini sorguya çekmekten, hele münakaşaya tutuşmaktan kaçınmalıdır.
- Yıldönümlerini hiçbir zaman unutmamalıdır.
- Başkalarına göstermekle yükümlü olduğunuz bütün görgü ve nezaket kurallarını eşinizden de esirgemeyiniz.

Evlenme Yıl Dönümleri

- Evlenme, insan hayatında çok önemli bir olaydır. Bu önemli olayın yıldönümlerinin kutlanması, evlilere mutluluk ve huzur verir. Evlenme yıldönümleri, eşleri birbirilerine daha da yaklaştırır, bağlar, kaynaştırır.
- Evlenme yıl dönümleri, evde veya dışarıda kutlanabilir. Bu yıldönümlerine, başta aile fertleri olmak üzere akrabalar, çok yakın dost ve arkadaşlar çağrılabilir.
- Karı-koca, dışarıda bir yemeğe ya da eğlenceye gitmek suretiyle evlenme yıldönümlerini baş başa da kutlayabilirler.

Hediye Vermek

- Evlenme yıldönümlerinde karı-kocanın birbirlerine hediye vermesi güzel bir şeydir. Yakın dost ve akrabalarında evlenme yıldönümlerinde eşlere hediye vermesi nazik bir harekettir.
- Evlenme yıldönümlerinde hediye verilmesi bütün dünyada adet olmuştur.
- Evlenme yıldönümlerinde hanıma verilecek hediye hususunda, bütün dünyada yerleşmiş bir usul ve kural vardır. Bu kurala göre hanıma verilecek hediyein kıymet ve kalitesi her yıldönümünde artırılır.
- Evlilikte;
 - 25'inci yıl gümüş,
 - 50'inci yıl altın ve
 - 60'ıncı yıl elmas yıldır.

Gelin Pastası

- Gelin pastası, üzerine çok güzel bir örtü serilmiş ve çiçeklerle dekore edilmiş bir masa üzerine yerleştirilir.
- Gelin pastası, özel olarak ve birkaç kat yapılıır. Genel olarak pasta beyaz renkte olmalı ve üzeri şekerden veya çikolatadan yapılmış çiçeklerle süslenmelidir.
- Gelin pastasını gelin keser! Damat sadece yardımcı olmalıdır.
- Pasta, en alt kattan başlanarak kesilir.
- Kesilen pastadan bir parçayı, damat gelinin ağzına, gelin de damadın ağzına verir.
- Pasta bundan sonra diğer ilgililer tarafından kesilir ve misafirlere ikram edilir.
- Pasta ikramından sonra, yeni evlilerin sağlık ve mutluluğu için mutlaka kadeh kaldırılmalıdır. Bu kadeh kaldırmalarda içkiler bir seferde içilir.
- Gelin pastası kesilirken herkes ayağa kalkmalıdır.

İlk Dans

- Düğünlerde ilk dansı gelin ve damat yapar.
- İlk dans esnasında diğer çiftlerin piste çıkmaması gerekir.
- İlk danstan sonra misafirler dans etmeye başlayabilirler. İlk danstan sonra mecburi danslar da yapılmalıdır.
 - Birinci Mecburi Dans: Gelinin annesi ile damadın babası ve damadın annesi ile gelinin babası dans etmelidirler. Bundan sonra ikinci mecburi dans yapılır.
 - İkinci Mecburi Dans: Gelin kendi babası ile, damat da kendi annesi ile dans etmeyi katiyen ihmal etmemelidir.
 - Üçüncü Mecburi Dans: Gelin kayınpederi ile, damat da kayınvalidesi ile dans etmelidirler.

Ayrıca gelin, sağdıçlarla ve damadın akrabaları ile de dans etmelidir. Gelin mecburi dansları yaptıktan sonra misafirlerle de dans etmesinde hiçbir sakınca yoktur.

Düğünler

Evlenmeyi kutlamak için yapılan büyük çapta merasim ve eğlencedir. Bugün dünyanın her tarafında uygulanan düğün ile alakalı adetlerin kökü eski çağlara kadar gider.

Çok eski devirlerden beri düğünlerin kalabalık ve gösteriş içerisinde yapılmasının nedeni; yeni evlilerin kötü ruhlardan ve kötü ruhların gazabından kurtarılacağına inanılmasıdır.

İlk yüzük adeti, gene eski Mısır'dan gelmekte ve kadın hangi erkeğin yüzüğünü takmışsa o erkeğin malı sayılmaktaydı. Gelin pastası adetinin de kaynağı Mısır'dır.

Beyaz renk, temizliği ve masumiyeti ifade ettiğinden pek eski çağlardan beri geline kıyafet olarak beyaz gelinlik benimsenmiş ve zamanımıza kadar gelmiştir.

Gelinin duvak ile yüzünü kapaması adeti de pek eski olduğu gibi halen hemen hemen bütün dünyada geçerli bir kuraldır.

Anadolu'daki Düğünler

Düğünlerde, düğün töreninin mümkün olduğu kadar gösterişli ve saltanatlı yapılması adettir. Düğünün sazlı, sözlü ve kalabalık yapılması ailenin şanından sayılır.

Düğünden önce kendine has usulleriyle gelin hamamı ve hemen takiben de kına gecesi yapılır.

Düğün töreni süresince, bütün misafirler damadın ana-babası tarafından ağırlanır.

Tören akşamüzeri son bulur, başı duvaklı gelin ata biner ve baba evinden ağlayarak büyük bir törenle ayrılır.

Gelinin yeni evine gelindiğinde, damadın anne ve babası gelinine başlık adar. Damat gelinin başına para, pirinç, buğday vs. serper ve gelini attan indirir.

Daha sonra gelinin eşyaları (çeyizi) gösterilmek üzere bir odaya serilir.

Modern Düğünler

- Misafirler, nikah ve düğün törenlerine davetiye ile çağrılır. Davet edilecekler, her iki aile tarafından birlikte kararlaştırılır. Davetiyeler mümkün olduğu kadar erken dağıtılmalıdır. Nikah töreni davetiyelerine L.C.V. (Lütfen cevap veriniz) yazılmaz.
- Nikah töreninden sonra bir kokteyl veya resepsiyon tertip edilecekse bu da ayrıca davetiye yazılarak belirtilmelidir.
- Nikah töreni davetiyelerinde sağ tarafa gelinin, sol tarafa damadın babalarının isimleri yazılmalıdır.
- Zarfın üzeri, isim ve adreste hiç kısaltma yapılmadan el ile yazılmalıdır.
- Nikah töreni için davetiye gönderilenlerin hepsine, kokteyl için davetiye gönderilmeyebilir.
- Düğünün tarihi, zamanı ve yeri gelinin ailesi tarafından kararlaştırılıp damadın ailesinin onayına sunulur.

Modern Düğünlerde İkrâm ve Ağırılama

- Modern düğünlerde, misafirler dört şekilden biri ile ağırılanır:
 1. Akşam yemek daveti şeklinde
 2. Büfe şeklinde
 3. Resepsiyon parti ve büfe şeklinde
 4. Kokteyl parti ve büfe şeklinde.

Kabul hattı:

1. Gelinin annesi
2. Damadın babası
3. Damadın annesi
4. Gelinin babası (Ufak bir ara bırakılır)
5. Gelin (Damadın sağında)
6. Damat (Gelinin solunda)

Kabul hattında gelin tebrik edilmez, damat tebrik edilir. Geline mutluluk dilekleri sunulur.

Nikah töreni de düğünle aynı salonda yapılacaksa bütün davetlerin gelişinin ardından gelin ve damat önceden kendileri için hazırlanmış olan masaya geçerler.

Nikah memuru ve iki şahidin huzurunda nikah kıyılır.

Damat, gelini öper. Sonra gelin sırayla önce kayınvalidesinin, sonra kayınpederinin, ardından da kendi anne ve babasının elini öper. Aynı hareket damat tarafından aynen tekrarlanır. Diğer davetlilerin tebrikleri bunlardan sonra kabul edilir.

Modern Düğünlerde Misafirlerin Karşılanması

Nikah töreninden sonra tertip edilen modern düğün davetlerinde, yandaki sıra ve şekilde bir kabul hattı teşkil olunarak misafirler karşılanır.

Düğünde Yardımcı Olan Kişiler

Sağdıçlar

- Her düğün töreninde, düğüne ait her çeşit işi bilerek ve anlayarak yürütecek ve damada her hususta yardım ve kolaylık sağlayacak sağdıç tabir edilen bir görevli bulunur.
- Bu kimse, düğün günü damadın önemsiz ayrıntılarla meşgul veya taciz edilmesine mani olduğu gibi düğünle ilgili diğer hususlarda da gerek salon dahilinde ve gerekse salon haricindeki her türlü işin düzen içinde yürütülmesinden sorumludur.

Teşrifatçılar

- Yakın akraba ve arkadaş arasından damat tarafından seçilen teşrifatçılar, düğün salonu dahilindeki nizam ve intizamdan sorumludur. Misafirlerin karşılanması, yerleştirilmesi, uğurlanması ve hatta ağırlanması işleriyle teşrifatçılar ilgilenir.

Düğün Hediyesi

- Düğün hediyeleri, davetiye alanlar tarafından ya damadın yeni evine gönderilir veya düğün töreninin yapıldığı salona getirilir yahut yollanır.
- Davetli kimse, mazeretine binaen düğüne iştirak edemezse hediye almayabilir. Ancak bu kimse, taraflardan birine fazla yakın ile hediye alması gerekir.
- Hediyelerin, yeni evlilerin ihtiyaçları doğrultusunda olması akıllıca bir davranıştır.
- Gelin veya damat ile fazla samimi olanlar, neye ihtiyaçları olduğunu kendilerine sorabilirler.
- Hediyeyi verme zamanı umumiyetle düğün günü, düğünden sonraki 2-3 hafta dahil, kutlamaya gidilen her zaman olabilir. Gönderilen hediyeler üzerine kart iliştirilmesi lazımdır.
- Alınan hediyeler için gönderen kim olursa olsun, en geç 2-3 hafta içinde kendilerine mektup veya kart yazılmak suretiyle teşekkür edilmelidir.

Damat; buket, nikah harcamaları, geline hediye, balayı gibi masrafları; gelin evi ise gelinlik ve çeyizi, davetiye, ilanlar, fotoğraf paraları, otomobil kiralari, damada hediye masraflarını karşılar.

Masraflar

Görsel ve Yazılı Kaynaklar

- Alıcı Akın, Yeni Görgü Kuralları. (2.Basım, Eylül 2013), Ankara: Elma Yayınevi.
- Okur Suna, Suna Okur ile Görgü ve Protokol. (1.Basım, Nisan2015), İstanbul: Öteki Adam Yayınları.
- Deniz Hasan, En Yeni Görgü Kuralları. (13.Baskı), İstanbul: İnkılap Kitapevi.
- Esirci Şükrü, Görgü ve Nezaket Kuralları. (2.Basım, Nisan 2013), Ankara: Bilgi Yayınevi.
- <http://nezaketkurallari.com/tanisma-ve-tanistirma/>